

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2005/88
Karar Sayısı : 2008/166
Karar Günü : 20.11.2008
R.G. Tarih-Sayı :26.02.2009-27153

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Van Asliye 3. Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 26.9.2004 günlü, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 12. maddesinin, 11.5.2005 günlü, 5348 sayılı Yasa'nın 3. maddesiyle değiştirilen "resmî belgede sahtecilik (m.204/2)" ibaresinde yer alan "/2" kısmının, Anayasa'nın 10. ve 37. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Müşteki adına sanıklarca düzenlenen ve imzalanan bono nedeniyle resmî evrakta sahtekârlık suçunun işlendiği iddiasıyla açılan kamu davasında, itiraz konusu kısmın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

İtiraz konusu kısmın yer aldığı 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 5348 sayılı Yasa ile değiştirilen 12. maddesi şöyledir:

"Kanunların ayrıca görevli kıldığı hâller saklı kalmak üzere, Türk Ceza Kanununda yer alan yağma (m.148), irtikâp (m.250/1 ve 2), resmî belgede sahtecilik (m.204/2), nitelikli dolandırıcılık (m.158), hileli iflas (m.161) suçları ile ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlarla ilgili dava ve işlere bakmakla ağır ceza mahkemeleri görevlidir."

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında Anayasa'nın 10. ve 37. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımlarıyla 27.9.2005 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, 5235 sayılı Yasada ağır ceza mahkemesinin görevinin genel olarak "10 yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren fiiller" şeklinde belirlendikten sonra bir kısım suçların tek tek sayılmak suretiyle ağır ceza mahkemelerinin görevi içerisine alındığı, Türk Ceza Kanunu'nun resmî belgede sahtecilik suçunu düzenleyen 204. maddesinin yalnızca ikinci fıkrasının ağır ceza mahkemesinin görevleri arasında sayılmasının eylemi aynı suç tipine uyan kişilerden kamu görevlilerinin ağır ceza mahkemesinde, sivil kişilerin ise asliye ceza mahkemesinde yargılanmasını sağlamaya yönelik olduğu, bu düzenlemenin aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak ve ayrıcalık yapılmasını önlemek amacını güden eşitlik ilkesine, doğal yargıç ilkesine aykırı olduğu yargı organının kişiye göre belirlenmesine ve bu yolla yargının yürütmenin etkisi altına alınmasına yol açacağı, belirtilen nedenlerle Anayasa'nın 10. ve 37. maddelerine aykırı olan kısmın iptali gerektiği ileri sürülmüştür.

İtiraz konusu kısım ile Türk Ceza Kanunu'nun 204. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen resmî belgede sahtecilik suçu, ağır ceza mahkemesinin bakmakla görevli olduğu dava ve işler arasında sayılmıştır.

Ağır ceza mahkemesinin görev alanı, Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 12. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ağır ceza mahkemesinin bakacağı dava ve işlere ilişkin suçların bir kısmı ceza türü ve miktarı gözetilerek, bir kısmı da ismen sayılarak belirlenmiştir. Türk Ceza Kanununun 204. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen resmî belgede sahtecilik suçu da ismen sayılan suçlar arasında yer almıştır.

26.9.2004 tarihli, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Resmî belgede sahtecilik" başlıklı 204. maddesi şöyledir:

"(1) Bir resmî belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmî belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmî belgeyi kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Görevi gereği düzenlemeye yetkili olduğu resmî bir belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren, gerçeğe aykırı olarak belge düzenleyen veya sahte resmî belgeyi kullanan kamu görevlisi üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Resmî belgenin, kanun hükmü gereği sahteliği sabit oluncaya kadar geçerli olan belge niteliğinde olması halinde, verilecek ceza yarısı oranında artırılır."

Maddenin birinci fıkrasında resmî belgede sahtecilik suçu genel olarak düzenlendikten sonra, ikinci fıkrasında kamu görevlilerinin görevleri gereği düzenlemeye yetkili oldukları resmî belgede sahtecilik suçunu işlemeleri özel olarak düzenlenmiş ve daha ağır bir ceza ile cezalandırılmaları öngörülmüştür.

Anayasa'nın 10. maddesinde belirtilen eşitlik ilkesiyle, birbirleriyle aynı durumda olanlara ayrı kuralların uygulanması ve ayrıcalıklı kişi ve toplulukların yaratılması engellenmektedir. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durum ve konumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar ayrı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez.

Ceza siyasetinin gereği olarak yasa koyucu, Anayasa'nın ve ceza hukukunun temel ilkelerine bağlı kalmak koşuluyla, cezalandırmada güdülen amacı da gözeterek hangi eylemlerin suç sayılacağını, bunlara verilecek cezanın türü, miktarı, artırım ve indirim nedenleri ve oranları ile suçun takibine, cezalandırılmasına ve yargılama usulüne ilişkin koşullar öngörebilir. Ceza mahkemelerinin görev alanlarının belirlenmesi de, ceza siyaseti gereği yasa koyucunun takdirindedir.

Görevi gereği düzenlemeye yetkili olduğu resmî belgede sahtecilik suçunu işleyen kamu görevlileri ile bu durum dışında kalan diğer hallerde resmî belgede sahtecilik suçunu işleyen kişiler aynı hukuksal konumda bulunmadıklarından, bunlar arasında eşitlik karşılaştırması yapılamaz.

Anayasa'nın "Kanuni hakim güvencesi" başlıklı 37. maddesinde, "Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz." denilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kararlarında da belirtildiği gibi, doğal yargıç kavramı suçun işlenmesinden veya çekişmenin doğmasından önce davayı görececek yargı yerini yasanın belirlemesi şeklinde tanımlanmaktadır. Başka bir anlatımla doğal yargıç ilkesi, yargılama makamlarının suçun işlenmesinden veya çekişmenin meydana gelmesinden sonra özel olarak kurulmasına veya yargıcın atanmasına engel oluşturmaktadır.

İtiraz konusu kural, belirli bir suçun işlenmesinden sonra bu suça ilişkin davayı görececek yargı yerini belirlemeyi amaçlamadığından, doğal yargıç ilkesine aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 10. ve 37. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

VI- SONUÇ

26.9.2004 günlü, 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 12. maddesinin, 11.5.2005 günlü, 5348 sayılı Yasa'nın 3. maddesiyle değiştirilen "resmî belgede sahtecilik (m.204/2)" ibaresinde yer alan "/2" kısmının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 20.11.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI

Esas Sayısı : 2005/88
Karar Sayısı : 2008/166

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Şevket APALAK

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ